

טיב הקהילה

אויף אידיש "יול ע"י קהילת שנתנו נבית ד"

משמיעת מוזיקה ורענונות תרבות
חבר זמלאנע פאר רעזערוואציע פאר א

תודיע מצודע

א' אייר תשפ"ג

אז די פירן לויט אסאך יודישעס

זמן הרקלעט הרות ומצו"ש

הרד"ג 6:36
מוצש"ק 7:51
ר"ת 8:30

סוף זמן פאר קראפט פארענליכע

סוף ש"א 8:32 סוד"א 9:54
סוף ש"ב 9:21 סוד"ב 10:24

אז צייטן פאר די זעלבע יענע

ליקט מס:

כז

טיב

המערכת

— הכלי אשר יושב עליו —

אמאל, חול המועד פסת איז א יונגעראן געגאנגען מיט זיין יונגל איבער די גאסן פון די הייליגע שטאט ירושלים. פלוצלונג האט דער טאטע צוגערופן זיין זון און געזאגט צו אים ליי נישט דארט. 'פארוואס' פריגעט דער זון. זייל דארט האט מען פארבייגעט די חמץ האט דער טאטע געענטפערט. דער יונגל פארשטייט אבער נאך אלץ נישט, 'מען האט דאך שוין פארברענט די חמץ, פארוואס טאר מען נישט גיין דארט?' זייל די פלאך און פארשווארצט און פול מיט אש. 'אבער, עס איז שוין דורכגעגאנגען א פאר טעג פארוואס איז נאך אלץ שמוציג? ביז ווען וועט עס בלייבן אזוי שמוציג'. האט אים דער טאטע געענטפערט מיט געדולד: 'זייל מען נאכנישט גערייניגט, איז עס געבליבן שמוציג, און אזוי וועט עס בלייבן ביז מען וועט גוט אויסרייניגן דעם פלאך.'

אין עטליכע ערטער אין אונזער פרשה זעען מיר די השפעה וואס מענטשן און מעשים האבן אויף די ארט וואו זיי ווערן געטון, סיי ביי דער מצודע וואס ער דארף אויסגיין פון אלע דריי מנות און ער קען אפילו נישט זיין צוזאמען מיט אנדערע סטאלע מענטשן, 'טוטא טמא קרא', אויך אויך זעען מיר דאס ביי די פרשה פון 'נגע' ביים וואס דער פסוק זאגט 'ופינו את הבית', וואל יטמא כל אשר בבית'. און בעיקר זעען מיר דאס ביי די טומאה פון א זב וואס דער פסוק זאגט 'וכל הכלי אשר ישב עליו יטמא', און אין רש"י זעען מיר ווייט די טומאה גייט, אז אפילו אויב עס זענען דא צען כלים איינס אויף די אנדערע זענען זיי אלע טמא.

פון די אלע זאכן זעען מיר ווייט איז די השפעה אויף א פלאך, פון די מעשים וואס ווערן געטון, אז אפילו אויב די זאך פון די טומאה איז שוין מער נישט דארט, נאר עס זענען דארט געבליבן כלים וואס דער טמאען מענטש האט זיך באניצט מיט זיי אדער ער זא געזעצן אויף זיי, זענען זיי אויך טמא.

דאס אלעס איז אלעמאל ריכטיג און אויבערהויפט יעצט ווען מיר שטייען ביים אגרייב פון די זומער טעג וואס 'לפתח תהאית רובץ', און אמאל קען א מענטש טראכטן צו זיך: 'זאס איז דען שלעכט אויב אין שפאציר נאר אביסל, אדער איך גיי נאר דארט אריבער?' אבער דער אמת איז אז מיר זעען דאך אז די השפעה פון די מעשים וואס ווערן געטון, בלייבן איבער אויפן פלאך, און אויב איז עס און געשמוט אויב עס דאך אונזא אויב אין רוחניות דעריבער זאל יעדער איינער היטן זייער טריט און די טריט פון זיין רעגנינג, אזוי ווי דוד המלך זאגט אין תהלים 'אשרי האיש אשר אל הלך בעצת רשעים ובדרך חטאים אל עמד', דאס הייסט אז מען זאל זיך אפילו נישט פארזיממען און אפילו נישט שטיין אין די וועג פון די זינדיגן.

און 'זה לעומת זה עשה האלוקים', אזו עס שטייט אין פסוק 'כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא', אז דארט וואו עס געפינען זיך ערליכע אידן און מען טוט דעם רצון ה', באקומט דער ארט א געוואלדיגער כת אזוי ווי חלל זאגן 'אם פגע בך ממול זה משכוה לבית המדרש', און עס שטייט אין פסוק 'כי טוב יום בחצריך'.

(ע"י טיב הרה"צ הרב)

טיב הפרשה

קעגן גמות הרוח דארף מען א דאפלטע כפרה

אין די וואכעדיגע סדרה לערנען מיר איבער די פרשה פון די מצודע. די תהיק דערישילט אונז אז איד ווערט געשלאגן מיט ערעט מוז ער האבן א כפרה. אין די תהיק ווערט אויסגעזעכט די סדר וואס א מצודע דארף טאכן צו באקומען א כפרה.

דער מצודע דארף ברענגען צוויי לעבעדיגע פייגל, א שטיקל האלץ פון א טענענבוים און א שני תולעת און א שטיקל אוזב טרא.

רש"י אויפן ארט געבט א טעם וויאזוי די אלע זאכן האבן שייכות מיט א מצודע. ער זאגט אז די צוויי פייגל ברענגט מען ווייל ציערע קוסט דאך וועגן לשון הרע און לשון הרע איז א תוצאה פון רעדן אריבער זאכן און מידה כנגד מידה פונקט מען צוויי פייגל פיליט שטוישטענען אסאך ברענגט מען דאס אז דער מענטש זאל זיך דערוועגן צו היטן זיין מויל. א טענענבוים ברענגט מען סכפר צו זיין אויף גאווה ווייל א טענענבוים איז א הייכער בוים און די שני תולעת און די אוזב ברענגט מען ווייל ביידע זענען קליינע זאכן - אז דער מענטש זאל זיך אפגענען שפלות פון א ווארעם און אן אוזב טרא.

לכאורה איז שווער א קשיא. רש"י הייבט אן זאגן אז ציערע קוסט וועגן לשון הרע און גלייך נאכדעם גייט רש"י אריבער צו רעדן אז די שני תולעת און די אוזב קוסט צו דערוועגן דער מענטש צו ענוה.

צי קוסט ציערע וועגן לשון הרע אדער וועגן גאווה?

אבער דער אמת איז אז עס איז נישט קיין קשיא ווייל די ביידע זאכן זענען געקניפט און געבינדן איינער אין די אנדערע. די שוויש פון לשון הרע איז גאווה און סבת רוח. דער וואס רעדט לשון הרע געמט זיך עס פון דעם אז ער האלט זיך גרעסער פון דעם צווייטן, צו קוקט אראפ דעם אנדערן, אבער דאנען דער וואס האלט זיך קלענער פון רעדן איינעם וועט נישט בארעדן א צווייטן איד, ווייל אין זיינע אויגן זענען אלע חשוניען פון אים.

אין האב אמאל געזעהט זאגן אז וועגן דעם האט די תהיק געזייגט אז מען זאל ברענגען צוויי סימנים פון ענוה סיי א שני תולעת און סיי אן אוזב צו ווייט אז די עבודה אויסצורייניגן פון זיך וסות רוח און גאווה אדערט אסאך יענע און הארע וואניע.

דער געדאנק טרעפט מיר אויך ווען דער תנא אין פירק אבות רעדט וועגן גאווה. די

מען קען הערן שמועס'ן און דרשות פון מורנו ורובנו שליט"א - אין א עקסטערע נופער
אידיש: 073-2951321 | לער'ן: 073-2951320

טיב הנהגות

זמנים אויף קבלת קהל 0534-100024

טיב ההשגחה

מעשיות אויף השגחה פרטית עסרן דורך ליינערס

דער 'טעות' וואס האט גארטאטאווט

ווען מײן טאטע האט מיר געבעטן אז איך זאל מיטקומען מיט אים קיין איטאליע אויף די יום טוב פסח האב איך אים נישט אפגעזאגט.

איך וואלט ליבערשט געוואלט בלייבן אין שטוב אבער די מצוה פון כיבוד אב ובעל אביו. מיין טאטע פארט שוין יארן ארויף צוליב שליוות פון אדויקטישן און אפילו אז עס איז פסח געבט ער עס אוועק פון זיין.

שוין עטליכע יאר וואס מײן טאטע לייזט אויף די הארץ. א נאכץ יאר מוז ער איינגעבען טאבלעטן. א טייל פון די טאבלעטן האבן אין זיך חסך און וועגן דעם האט ער מײן טאטע איבערגעלאזט ביי זיך אין שטוב.

עס איז געווען מצויא שבת חול המועד פסח ווען מײן טאטע האט זיך געהייבן שפירן זייער שלעכט. זיין לעבן איז געווען אין א סכנה און אזוי ווי איך בין באוואוסט און די זאכן האט מען מיר געלאזט רופן. איך בין געקומען צו לויפן און זעענדיג אז דער מצב איז נישט גוט, האב איך גלייך פארשטאנען אז דאס האט שייכות מיט די מעדיציען וואס ער האט נישט גענומען אין די לעבעט טעג. איך בין גלייך אריבערגעלאפן און די לאקאלע אפטייק און געבעטן פון דעם אפטייקער צו עקע מיר געבן די מעדיציען.

די סארט מעדיציען געבט מען געווענליך ארויס נאר מיט א גרענעפט און דעם דאקטאר באטע אויף זיין האב זיך איינגעבעטן ביי דעם אפטייקער און אים דערגלייט ווי קריטיש דער מצב איז האט ער מיר ארויסגעגעבן די מעדיצין אויך אן א גרענעפט.

זייענדיג אן אפטייק און זעענדיג אז עס ליגט אין די זייט נאך מעדיציען וועלכע מײן טאטע שלעפט אלעמאל מיט זיך האב זיך איינגעוואנדלט די סארט מעדיצין און עס מיטגענומען צו די אכטאני. פאר מײן טאטע האב איך געגעבן די מעדיצין און ער האט עס גענומען און זיך בארואיגט. איך האב נאך געהאלטן אינמיטן זיצן דארט און ווארטן צו זען דער אױסגאנג ווען פולצוטע קליינט די טעלעפאן אין ציטער און א קליין קינד וויינט כווערליך אז איר ברודער האט פארלוירן זיין אטעם און ער מוז דרינגענד הילף.

איך בין גלייך אומגעלאפן און געגעבן פארן קינד די מעדיצין. עס האט זיך ארויסגעשטעלט אז דער קינד האט זיך גענייטיגט אין איינער פון די מעדיצין וואס איך האב נארוואס איינגעקויפט. איך האב זיך געפריידט אז איך האב געקענט העלפן דעם קינד צוריקבאקומען זיין אטעם און זיין מצב האט זיך איינגעשטעלט.

אזוי רעדנדיג מיטן קינד האב איך געוואלט פארשטיין פארוואס עפעס האט זיך מיר געקליינט. פון וואו האט זי געוואוסט אז איך האב זיך מעדיצין. איך האב זיך געשטעלט די שאלה און צו מײן וואונדער האט זי געזאגט אז זי האט זיך טוהע גענוען און זי האט געווען זיכער אז זי רופט איין אן די לאב צו די האטעל באאמטע אבער פון היסל האט מען געפירט אז זי האט געקליינט צו מיר און איך האב געקענט זיין דער טוער און דער ריכטיגער שליח.

דערציילט זיין דוד בעל תפילה - ח.ש.א. בעלזע

משנה [פרק ד'] נוצח א דאפלטע לטון קעגן גוה. ער זאגט מאד מרד תי שפל רוח, ווייל עס פאדערט זיך סאך הארעוואונען ער מענטש אויסצודרייבן די שווערע מדה פון גוה. בדרך אפשר קען איין זיין אז דאס האט דער תרומם געמיינט טייטשנדיג דער פסוק זאת תורה תורה המצוה - דא תתי אוריימה יסמרה, ווייל א בעל גוה איז געבנע פארשלאסן ביי זיך, ער האלט זיך געטענע ווי יעדן, עס פאסט אים נישט צו האבן שייכות מיט יעדן, ער האלט זיך געטענע פון זיי און אויטאמאטיש איז ער פארמאכט און זיך אליין.

די תולק זאגט אונז און אז א מענטש וואס איז אפגעשליסן פון אדערע מענטשן איז א טאמערע מענטש און צוליב זיין טומאה דארף ער זיגן אליין ווייל דאס איז זיין גרעסטע טומאה, אז ער זיצט אליין, אפגעווענדערט פון אדערע און דאס איז זיין אויף זיין תקון. די ערשטע וואס זיך פערצער דארף טון צו באקומען א תקון איז צו קומען צום כותן. ער ווייזט זיין האנט פארן כותן און מיט דעם איז ער זיך סכניע פארן כותן, ער מוז אנגעטען וואס א צווייטער גייט זאגן אויף אים.

דאס אליינס, אז ער מוז זיך סכניע זיין פאר א צווייטן, איז די גרעסטע רפואה פאר זיין נפש. עס ברענגט אים אריין אין א סכנו אז ער זאל זיך מוזן גייען פאר א צווייטן און קענען ווערן אויסגעהיילט פון זיין קרענק.

די הארבקייט פון גוה ווערט מערערע מאל דערמאנט אין די ספרי קודש. דער חכם מכל האדם שלמה המלך רופט עס אן 'תועבה וייל גוה איז תועבה השם. איך אין ה'לל טרעפן מיר דערצו קעגן יעדע. ח'לל זאגן אזו און א הקב"ה זאגט אז קען נישט וואוינען אין איין שטוב מיט א בעל גוה.

און ביים אייבערשטן און דאס איז די גרעסטע טומאה עס איז מאוס תכלית המיאווס און וועגן דעם דארף זיך דער מענטש דערווייטערן פון דעם ווי ווייט ער קען.

עס גייט א טריט ווייטער. ווען א מענטש וועט זיך סחבונן זיין וועט ער אופמערקן א מודאיען זאך. ער וועט זען אז נאכדעם וואס ער איז באוהה האט ער א נפילה און פאר-קערט ווען א מענטש פירט זיך בענה האט ער נאכדעם גרויסע התלוצות.

עס זעט אים א טעכנישער זאך, אבער באמת ליגט דערניצן א שטארקער דערהען. ווי געזאגט ווען א מענטש האלט זיך גרויס דערווייטערט ער די סכינה פון זיין און ווען די סכינה איז נישט מיט אים האט ער א ירידה. דאגעגן ביי דער עניני שטייט אז השי"ת רות ביי אים און ווי ח'לל זאגן שוין [מוטרה] אשכחן אז דאס איז השי"ת איז משהו זיין סכינה אין איינער וואס האלט זיך קליין און עס איז דא ביי אים השראת השכינה איז ער זוכה צו א התעלות.

דער אמת איז אז דער וואס לעבט ריכטיג און טראכט ריכטיג ווערט נישט דערשארקן ווען ער האט א דורכפאל. ער ווייזט אז די ירידה איז פאר זיין תועלת. עס איז געמאכט אז ער זאל זיך קוקן אין פנים און זיך אפמאכטן מיט אן אמת. דער מענטש האט א נאטור אז ער ווערט פארלייבט אין זיינע כוחות ער רעדט זיך איין אז ער קען אליין אבער פון היסל ווייזט מען אים אז ער לעבט אין א טעות אז ער קען נישט אליין, אז ער איז אנגעוויזן אויף רחמי שמים.

די בתוה טרעפט מען ביי דוד המלך ע"ה. דער דעוויסער צדיק זאגט אויף זיך [קיט] תענית כשה אובד בקש עבדך, און איך האב געבלאנדזשעט און איך דארף אנקומען צו דיר. דער צדיק דוד המלך האלט זיך נישט אפ פון זאגן דעם אמת אז ער דארף אנקומען צום בורא כל העולמים ווייל דאס איז די אמת און אדרבה, א דאנק דעם איז ער זוכה צו התעלות צו שטייען תעבה, צו מער השראת השכינה, אז מער שערים עפענען זיך אויף אים היסל צוליב דעם.

אויך ביי משה רבינו טרעפט מען די געדאנק. די תולק איז מעד אויף אים אז ער איז געווען דער עניו מכל האדם אז ער האט זיך געהאלטן נארגניש ביי זיך און דאס איז שוין משה רבינו, ער זאל זיך קוקן אין פנים און זיך אפמאכטן מיט אן אמת. זי זעלבע נקודה אז אפילו אז ער האט געוואוסט זיינע מלכות האט ער עס אבער נישט געווען ווי עס געהערט צו אים נאר ווי אזא וואס קומט פון דעם רבוש"ע און עס איז ביי אים א מתנה גדולה.

די קהלה איז און א טרויער חיוק פאר יעדער איד. סאך מאל מאכט זיך דער מענטש צו נשחך און ער דארף אויך נרדיו און דאס וועט שוין ווערן פון די אים. די מחשבה וואלט געווען ריכטיג אויב די מדינה וואלטן געווען זיינע אבער אויב ער געהערט צו השי"ת אז אלעס קומט פון דעם רבוש"ע און עס נישט זיין פליכט זיך טראכטן וואס עס גייט ווערן. ער דארף זען און די אבריעג וועט שוין קומען צו זיין פון היסל און ווי ח'לל זאגן שוין אין מדרש שיר השירים [ה] פתחו לי פתח און די אבריעג וועט שוין השי"ת משלים זיך, ווייל די מדינה קומט פון היסל, פון דער מענטש וויל נאר דאס ערשטע התהלח. זאל השי"ת העלפן אז מיר זאלן זוכה זיין פון דינען השי"ת בלב שלם און ריין פון יעדע סארט פריעמדע פנים.

לכבוד דעם גרויסן יומא דההילא, פונעם הייליגן רב'ן רבי ישעיה בן רבי ששה קרעטסטירער זצוקל, וואס געפאלט אין דעם קרעטענדיגע טעג (3 אדר תרפ"ה לפ"ק) וועלן מיר מיר דירעקטע וואס מורטן דרביען שליט"א דערגיילט אין זיין ספר 'טיב הכבוד', איבערן הייליגן בעל ההילא, זכותו עליו ועל כל ישראל אמן.

→ →

אהבת השם יתברך און אהבת ישראל

די הייליגע לעבנסטעג פון דעם גרויסן צדיק וועלכער איז געווען פון די גרעסטע צדיקים און זיין צייט, איז פול געווען מיט פלאמעס לבישאפט צום איבערשטן; מיט א אוועקלינג מסירות נפש, און מיט א וואונדערליכע לבישאפט צו די הייליגע תורה היטנדג איך אים מיט א געוואלדיגן קדוקח איך יעדן חוסרא און הלבט מיט א געוואלדיגע יראת שמים וואס האט געשענקט אים אים שטענדיג און מיט זיין באוואוסטן אהבת ישראל צו יעדן אדיש קינד.

זיין גאנץ לעבן איז פול געווען מיט גמילות חסדים וואס דער האט גענוג מיט זיין גאנצן הארץ און זעל, יעדנע דעם געטרייער טאטען פון אדרישע קינדער מיט א געוואלדיגע און ליטערע לבישאפט. דער נאמען פונעם צדיק איז באוואוסט געווארן איבער גאנץ אונגארן און דער גענעט אלס פועל ישועות און פילע אידן זענען געהאלפן געווארן ביי אים.

טראץ דעם געוואלדיגן פרסום וואס ער האט געזאגט, איז ער שטענדיג געבליבן מיט זיין הערליכע סתם הנהגה און יעדער האט אים געקענט אלס א וואונדערליכער ענין און שפך ברוך אויף אן אומשאצבארער אופן.

ער איז געווען דער עמוד התורה און זיין זוד, ווען ביי זיין טיש האבן זיך געדרייט שווערע טויזנטער מענטשן. פון אים זענען פילע די געשריידן און פארמעגליכן מיטן אים געבן גרעסערע סומעס געלט, וויסנדיג אז ער לאזט נישט אבער אפילו א פרטה פאר זיך - ווייל פאר זיך אליין און זיין הויז איז אן אלעמאל געבליבן מיטן זעלבן ארמיקייט צו וועלכע ער איז געווען צוגעוואוינט און עס ליב געהאט נאך פון זיין יוגנט.

און פון די אנדערע זייט זענען געקומען צו אים פילע מיטבאדערפער אידן, פאר וועמען ער האט געשאנקען נישט די גרעסטע ברייטעראציקייט און לבישאפט, און צו מאכן און אונטערשייד צווישן אפשיטעם און געמיידע.

→ →

תולדותיו של צדיק

זיינע עלטערן זענען געווען שטולע אבער גאנץ נאכפארמטליכע אידן. רבי ישעיהל פון גיטש געווען אן ארבעים, ווי האט זיך געזיגט אז ער ליידער פאר'תולט געווארן פון זיין טאטן, און זיין טאטע די אלמנה די צדיקת האט אים געשיקט קיין ליסקא צום הייליגן רבי הערשעליע ליסקער, מחבר פונעם הייליגן ספר 'זי"ע רבי'.

דער יונגער יום איז אויפגענומען געווארן דורכן צדיק מיט א געוואלדיגע לבישאפט. זיין ענה, תמימות און קרעכטיקייט וואס איז געווען צוואנציגפאלטן מיט ריינע יראת שמים האט שטארק אויסגעזען בייים צדיק און ער האט געזען אים פון זיך צו זאגן פאר אלע זיינע באזעצער, ברוחניות ובגשמיות. דער הייליגער רבי הערשעליע ליסקער האט אים

אויפגענומען פאר זיין משמש בקודש, און אים געשטעלט אויף זיין הויז, און ער איז געווארן זיין רבי שמוך.

זיין גאנצן לעבן האט רבי ישעילע געשפירט אז ער איז נאר א 'שמש' בעל ומבטול פאר זיין רב, און אויך מיט יארן שפעטער, ווען זיין רבי איז נסתלק געווארן און ארויפגענומען לגוי מרומים און דער הייליגער תלמיד איז אליין געווארן ראש בני ישראל און געווען פון די גדולי חכמי הדור, האט ער שטענדיג געהאלטן אז דאס איז אלעס מיטן כח פון זיין הייליגן רב'ן, וועמען ער איז ווידער משמש און ער איז נאר א 'צענד' אריבערצופירן די השפעה פון זיינע הייליגער רבי'ס צו די נאנצע וועלט.

→ →

הכנסת אורחים

דאס גרעסטע זאך אינעם קרעטסטירער הויף איז די הייליגע מצוה פון 'הכנסת אורחים', וואס איז באוואוסט געווארן איבער די גאנצע וועלט, און איז געווען א חידוש אפילו אין פריערדיגע צייטן.

ער יעדער צייט איז דאס הויז פון רבי ישעילע טייט געווען אויפגענומען די פילע אידן וועלכע זענען געקומען צו זיין הויף, און אסאך אריינגלייט זענען געווארן קרעס צו אים און זיך דארט אויפגעהאלטן. זיין יעדע צייט פונעם טאג אדער נאכט איז געווען טייט עסק, פאר יעדער איינער וואס איז גענוגער און דארף עסק.

די יעדע אליין האט שטארק אכטונג געגעבן דערין אז עס אלעמאל זיין א שפע פון עסק אין זיין הויז, צו קענען מצוה זיין אדישע קינדער. וואס פארשייטע מיר דער אין זיינע הייליגע דערהויבענע כוונות וואס ער האט דערמיט משפע געווען אויבן אין היסט מיטן כח פון דאס וואס מען טוט אונטן, אזוי ווי מיר ווייסן פונעם זוהר הקדוש.

יעדער איינער וואס איז אנגעקומען אין קרעטסטרע, צו פאר א וואכנאט אדער פאר א שבת און י"ט, פליענט קומען צו רבי ישעילע וואו ווארימע מאלצייטן זענען דערלאזט געווארן כדי חסד, מיט א נטות ארט צו נעכטן. קרעטסטרע חסידים האבן שוין געוואוסט, אז ווען מען פארט צום רב'ן, דארף מען נישט זיין באזארגט וועגן די גשמיותדיגע אש"ל!

פילע מעשיות זענען באוואוסט ביי אידן, איבער וואונדערליכע ישועות וואס רבי ישעילע האט געפיעלט מיטן כח פון דאס הייליגן מצוה און עטליכע פריים זענען שוין געדורקט געווארן איבער די געמישטע פונעם הייליגן צדיק. זע אירך

אין ספר הברית (ה"ב מאמר "ב פ"ח) איבערן גרויסקייט פון דעם מצוה פון הכנסת אורחים אז עס איז נישטא קיין סוף צו איר שוכר אויף יעדער וועלט, און אפילו אויף די וועלט ברענגט עס אלע מיני הנחלה פארן מענטש. אום ראש השנה, ביי די הפסקה פאר הקיעת שופר, איז רבי ישעילע געשטאנען און האט געשייטן די קוק פארן גרויסן ציבור, אז דער עולם זאל האבן וואס צו עסקן.

און ער פלעגט זאגן זיין הייליגן עניוה: די גרויסע צדיקים זענען יעצט עוסק אין ריזן דרוין, דאס זענען די כוונות פון די הקיעות וואס זענען באהאלטן און זענען מרומם אין די ווערטער פונעם זוהר הקדוש וואס איז געדורקט אין מחזור פאר די הקיעות אבער אין בין א פשוטער איד אין זיין עסק אין לשובע עליו לראו! צו זאט מאכן אדישע קינדער.

ומי יבוא בסוד קדושים.

→ →

געראטעוועט דעם געווארן ארימאן אין די לעצטע מינוט

דער הייליגער מונקאטשער רב זצוקל בעל 'מנחת אלעזר', איז אסאל געקומען קיין קאליב אום 3 אדר, דעם גרויסן יומא דההילא פון הרה"ק רבי אייזיקל קאליבער זי"ע וואס כידוע פלעגן אונגארן אידן ארונפארן אין די מאסן אין דעם טאג און עס איז געווארן א חידוש פאר די תלפיות פאר בבנות אלפי ישראל. זיינער די טראפט האט זיך דער מונקאטשער רב געפרייט צו דערשען דעם הייליגער רבי ישעילע קרעטסטירער, וועלכער איז געקומען מיט זיינע חסידים זיך צו משתה זיין אויפן הייליגן ציין.

נאכן חתפלי זיין אינגעווייניג ביים ציין, האט רבי ישעילע געפירט א טיש אין קאליב דערנאך בקודש, לכבוד דעם גרויסן יומא דההילא. ווען רבי ישעילע איז אריינגעקומען צום טיש און זיך געוואסן צו די סעודה האט ער באמערקט וואו דער הייליגער מונקאטשער רב איז אויך געקומען זיך באטייליגן ביים טיש, און זיין רבי רבי ישעילע האט נישט געקענט אויסרעדן, האט ער געווישן מיטן פינגער אז ער זאל זיך זעצן נעבן אים. דער מונקאטשער רב האט זיך שנעל אוועקגעזעצט נעבן רבי ישעילע, און האט גלייך אנגעהויבן נאכקוקן דעם צדיק און זען אלעס וואס ער טוט מיט זיין שארפן אויג.

ווען רבי ישעילע האט זיך געענדיגט וואסן צום עסק און אפשוין זיינע הענט, האט ער אנגעזאגט דעם ריזיגן פרישן 'דייטש', וועלכע איז געבאן געווארן שפעטליע לכבוד דעם 'ארימ' האט ער געשייטן א שטיקל פון אינמיטן, אזוי ווי די הלבט און האט געמאכט די ברכה 'המוציא' מיט גרויס טוהה דערנאך בקודש, און האט ארויסגעשייטן דעם שטיקל וואס ער האט אנגעטייט.

נאך דאך און איידער ער האט אליין טועם געווען פון די חלה האט ער אנגעהויבן אראפצונעמען מיטן סמסער דעם הארען חלק פון דעם רעפסל, כדי עס זאל נאר גלייבן דערין וויכין טעיל דערפון. דער מונקאטשער רב וועלכער איז געזען אין דער זייט און געווען זייער שטרענג אפצוהיטן אז הלבט פון באוואוסט, און געענדיגט זיך דעם צייט אזוי אלע מיטן שניידן, איז געווארן זייער צוקאכט, און ער האט טוהה געווען, זאגנדיג: 'מ' הפסק!'

רבי ישעילע האט זיך אבער | הפסק און עמוד 4 <

גישת וויסדני געמאכט מיט זיינע גישת, און זיינעדיג פארטישט אין זיינע הייליגע געדאנקען האט ער ווייטער ארויסגעשינטן דעם ווייכן טייל, און גלייך ווען ער האט געזען, איז ער גלייך אריבערגעגאנגען פון זיין ארט, מיטן שטיבל ווייבע הלה אין זיין האנט, און איז געלאפן ביזן אנדערן עק טיש, וואו ער האט עס געגעבן פאר אן ארימער צובראכענער מענטש וואס איז דארט געווען, און גלייך דערנאך ער צוריקגעלאפן צו זיין ארט, און האט גלייך טועם געזען פונעם איבעריגן שטיבל המוציא.

"מיי" און אנדערע אומגעוואונטשענע געשע, וואס דורכן בריל'ס בילד ווערן זיי פארשוואונדן. דער מקור פון די סטלה איז אז דער הייליגער רבי האט אוועקגעשטעלט א ספעציעלן בית דין וואס האט ארויסגעגעבן א קלארן פסק איבין און אונטן, אנטקעגן די סטלה פון די מיד. און מעשה שהיה כך היה. זיינמאל איז א איד געקומען צו רבי שיעלי און האט דערציילט אז ער פארמאגט א ריווינגער פאבריק וועלכער ליידט פון א געפערליכע סכח פון מיי. אט די רשעות'דיגע מיי ווען חס' ב'ס מ. בשעת וויסל'ס פארקלענדן דעם גאנצן איטראל'ס פונעם פאבריק.

האט דער רבי געזען ד'רבי חושב'ע אידן פונעם שטעטלע, און זיי אוועקגעגעבט מיט א ספעציעלן "משובש" פון ד'ר, און זיי האבן ארויסגעגעבן א פסק אז אלע מיי'ן און מייק'ס מוזן פארלאזן דעם פאבריק פונעם איד, און גיין ביזן רויז פונעם ניו וואס געפינט זיך נעבן דעם... ווי נאר דער פסק'דין איז ארויסגעקומען פונעם בית דין, האבן די נונדערדיגע און טויזנטער מיי'ן אפגעלאזט דעם פאבריק, און זיך גלייך ארויסגעלאזט איבער די גאס צום רויז פון דער ניו!

בין היינטיגן טאג איז אנגענומען ביי אידן די סטלה פון זיין הייליגן בילד, וואס דורך די יארן איז עס פארשפרייט געווארן אין טויזנטער עקזעמפלארן, און זיי אנגענומען געווארן אלס סטלה און שמירה פון מיי'ן מייק'ס און אנדערע אומגעוואונטשענע געשע, בנשמיחה וברוחות.

א איד אויפגענוקט, זיינעדיג פארזינקען אן א טיפן שלאף אין איינס פון די וואונגען [ביי לענגערע רייזעס אויפן באך, זענען דא בעטן צום שלאפן]. גלייך ווען ער האט פון זיך אויפצוכאפט, זענעדיג דעם גאנצן טומל, האט ער געזען: וואו געפינט מיר זיך? ווי נאר ער האט געזעהט אז מען געפינט זיך אין "קערעטרי", איז ער גלייך ארויסגעשיפונען פונעם באך, נאך אירדער דער באך פארט ווייטער.

אן די מיטע וואס דער מענטש איז אראפגעגאנגען פונעם באך איז שוין געווען קיין שום אפאהלט, און דער באך איז ווייטער געפארן און קיין פארבלעם... שפעטער איז עסטגעשטעלט געווארן, און זייבאל דער איד האט געוואלט פארן צום הייליגן רבי שיעלי האט ער געזעהט אויף אים און האט אויפגעהאלטן דעם באך ביז דער מענטש איז אראפגעגאנגען, ווי ללא.

זיינע ווייטענדע אידן

פאר זיין הסתלקות האט דער צדיק געזען מיט זיין רוח הקודש דעם גרויסן חורבן פונעם צווייטן וועלט'ן מלחמה און האט געבעטן דעם אייבערשטן אז ער זאל אים אוועקנעמען פון די וועלט דורך די יארן איז עס קומט דער געפערליכער דרום'ן אויף אידן, זאגנדיג אז איך האט נישט אויסשטאנד דאס צביצוויימען, "כי איכעך אוכל ורואיתו ברעה אשר ימצא את עמי, ואיכעך אוכל ורואיתו באבדן מלודת" (אסתר טו). און רבי שיעלי האט געזעהן ווען זיי אונטערן שטפחות פון זיינע חסידים דאס איז די באוואוסטע "ירידת" משפחה און זיי וועלן זוכה זיין צו שאטעווען צו ווערן פון די מלחמה און האט זיי צוגעזאגט אז שטירה עלינום אז די שרעקליכע יארן, אט די משפחה איז טאקע די איינציגע משפחה פונעם גאנצן געגנט וואס איז שיעלע'דיג בנשמיחה נאך די שטיבערע וועלט'ן מלחמה!

זאל זיין גרויסן זכות מען זיין איד אונט אן מיר זאלן געהאלפן ווערן בתשועה עולמים כמורה בימינו אמן.

סעודה מלה מלכה

איידער פון די מצוות וואס רבי שיעלי האט ספעציעל שטודירט געווען איז דעם איד געווען די סעודה פון מלה מלכה וואס ער האט זיך געפירט צו פראווען ברב עס הדות מלך. יעדן וואך פלעגט רבי שיעלי פראווען א גרויסאטיגע מלה מלכה אום מוצאי שבת קודש, און צו די סעודה פלעגן קומען נונדערטער אידן פונעם גאנצן געגנט.

אפטמאל פלעגט מען שעכטן א שפעסל אדער א קעגל פאסעציעל אום מוצאי שבת פאר די סעודה פון מלה מלכה צוליב די פילע געשע וואס זענען געקומען. אסאך מענישות זענען אנגעבינדן געווארן אין אט די מלה מלכה סעודות און כאן המקום להאריך.

די וואונדערליכע סטלה פון זיין הייליג בילד

עס איז באוואוסט די געוואלדיגע סטלה פון אויפהענגען דעם הייליגן בילד פונעם רבי'ן, איבערהויפט אנטקעגן

עס נעמן אן כוית און אנקומענדיג צום געוואונטשענעם סאם וואס מען דארף עסן ביים אנהייב פון די סעודה האט רבי שיעלי זיך געוואונדן צום הייליגן מנחת אלעזר, און ער האט געזאגט צו אים מיט זיין הייליגע ענוה: וויסן וואלט אידן אז ווען אידן האבן געזען סאכן די ברבח פון "המוציא", האבן איר באמערקט אז עלטערער ארימ'ן וועלכער האט נישט קיין ציין, ווי ער זיצן קען מיר קוקט אויפן שטיבל הלה. ער איז געווען זייער אויסגענונגערט, זיינע אידן האבן זיך ארויסגעשיקט פון זיינער לעבער האלענדיג כמעט ביי א "בולמוס" רחל, שפעטקייט די פרישע ווארעם חלה דעריבער האבן איר נישט געקענט שטום אויפן עק, פון ביזן איד האט געגעבן דעם ווייכן שטיבל אים צו מהה זיין!

זאגט איד מונקאטשער רב - האט רבי שיעלי אויסגעפירט וואס איז וויכטיגער, וואס דער "הפסק" אדער "החלטת" איז טוען דער געבענדיגער ארימ'ן, וואס זיצט ביי מיי'ן טיש, רעדנען ווי א בחמה וואס די הלה ווערט גע'פסקט (ברכות מ. ש"ע אר"ח קס"ו) און מען זאל אויסרעדן צווישן "המוציא" און דאס טועם זיין און זאגן "גביל לחרת" און עס היינט נישט קיין הפסק, און אוודאי דא וואס עס איז געווען אז ער רעדן...

פארהאלטן דעם באן - פאר א איד וואס האט געדארפט א שועה

צוליב די פילע סאכן וועלכע זענען געקומען צו פארן קיין קערעטרי איבערן גאנצן יאר, פון אלע זייטן פון לאנד, צו בעטן די ברבח פונעם פונעם צדיק האט איר פארהאלטן פונעם באן גענושט צושטעלן א ספעציעלן באן-סאטראנען כאטש קערעטרי איז נאר געווען א קליין שטעטלע אין אונגארן.

האט אסאל פאסירט, אז ווען דער באן האט זיך אפגעשטעלט אין קערעטרי, האט מען געזען אז נישט געקענט ווייטער פארן. אן גרויסן טומל איז געווארן אין ארץ. די ארבעטער זענען גלייך געקומען צו זיין און באצאלונג פון זיין ער, זען ווען וואס איז דא געשען, זיי האבן אבער נאנישט געפענט. פלוצלונג אימיטירן דעם גאנצן "באליאן, האט זיך

על הברכה יעמדו

נינון להצניח את העולן לשמחות, לברכה והתעלה, וא לארציית

	<p>גב ציפיק סל: 02-5002321</p>	<p>לעית הבהור שטאל מרכז ל'ר'ן יבלח'א רחוב ישיבאל ציפיק ולצ'יח'א סאל'ה טעבב</p>	<p>לעית מרת חיה סאטמ'ת לאון ולצ'יח'א טעבב</p>	<p>שרה שיינדל בת מילה וחה להצניח בכל העניינים</p>	<p>האחיות הקריות העומדים תמיד ליטות רבנות שרה שיינדל הרוב שטוב ליחוסאל בן שרה שיינדל וכל משפחות - להצלחה בכל העניינים</p>	<p>יוסף בן מילה וחה לפרוזה שליחה</p>	<p>לעית יעקב טייטל ז'על'ן וולח'י חרבי ש'אל וולח'י חרבי גב' צ'י'א סאל'ה טעבב</p>
--	---	---	--	--	--	---	--

יו"ל ע"י קהילה שבתי בבית ד' | רח' ישעיהו | ירושלים | טל: 05276-10455 078-3331109 | shviti11@gmail.com

היוודי יקרו! א תחזיק טובה לעצמך, הקי פוזרן להדפיס ולהפיץ את העולן בצורה גענויך ולהיות שותף לזיוכי הרבים. הפעמיניגים יקבלו את העולן בפיל (אפשר גם ישירות להדפיס). Anyone Interested in receiving Tiv Hakechila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@lpins.net Or | zselig@post.ironi.net